

sindighed i Kritik, som Udgiveren har lagt for Dagen. Alle ville være enige om, at dette Skrift om Helgenlevnederne og Prof. Kr. Erslevs „Repertorium Diplomaticum“ ere de betydeligste Kildeskrifter til vor Middelalders Historie, som ere udkomne i den sidste Menneskealder. J. S.

Københavns Brandforsikring har som Efterslæt efter sit 175 Aars Jubilæum 1906 udsendt et 668 Sider stort, pragtfuldt udstyret og smukt illustreret Skrift, indeholdende en Skildring af Brandforsikringens Historie fra dens Oprettelse 1731 til 1911, en Oversigt over dens Aarsregnskaber og en Samling biografiske Oplysninger om Medlemmerne af dens Bestyrelse og Personale i samme Tidsrum. Der er Grund til her at nævne dette Skrift, fordi Brandforsikringens Direktion i Modsætning til, hvad der er Tilfældet med saa mange andre Jubilæumsskrifter, der fremkommer mellem Aar og Dag, er gaaet den rigtige Vej at overgive Udarbejdelsen af de to store historiske Partier til faglærte Historikere. Oversigten over Aarsregnskaberne er, som det var naturligt, udarbejdet af Fuldmægtig i Brandforsikringen, cand. jur. W. Olsen, men afdøde Arkivsekretær Grove og Arkivsekretær West har med største Omhyggelighed og Viden fra alle tænkelige Kilder samlet Stoffet til de mange udførlige Levnedsskildringer, der vil være af betydelig Værdi for den, der studerer det københavnske Borgerskabs og Erhvervslivs Historie i det 18. og 19. Aarhundrede, og af selve Brandforsikringens Historie har Magister Axel Linvald paa Grundlag af dettes eget Arkiv og med Benyttelse af mange trykte og utrykte Kilder givet en meget god, omend alt for omstændelig Fremstilling. E. A.

Middelalderen havde ligesom andre Tidsrum en litterær Bohème, og den var i det 11.—13. Aarhundrede repræsenteret ved Vaganterne, om hvilke Dr. Fr. Moth har skrevet en Bog: *Vagantviserne. Træk af Middelalderens Studenterliv og Digtning* (1913). Vaganterne eller Goliarderne vare forløbne Studenter, der helt eller halvveis havde opgivet Studierne og færdedes fra Sted til Sted; de havde som *clerici* et let

geistligt Skær over sig, men førte ellers et ret letsindigt Liv, medens de glædede sig selv og andre ved at synge deres latinske Sange om Vin, unge Piger og Foraar. Meget af den Poesi, som skyldes dem, har betydelig Værdi ved sin Friskhed og Kækhed, ved den Naturlæde, som her smukt kommer til Orde i jævne og varme, omend ikke meget varierende Udtryk, ved den ungdommelige Kærlighedsglæde, som lyser ud af den, om den end ofte gaar over til sandelig Voldsomhed eller til ublu Frækhed, dernæst ved dens mange satiriske Udfald mod menneskelige Daarskaber og rettede især mod Gejstlighedens Vandel. Dr. Moth har taget Parti for Vaganterne imod Gejstligheden og Munkene; han føler sig overalt som „Mennesket“ lige overfor Munkene, som ikke høre herhen. At ærgre sig over hele denne vrang Fremstilling vilde være dumt; det skulde dog undre os, om det ikke under Arbejdet var hændt Dr. Moth — han har dog Sans for det komiske, om end mere for den skrappe Satire end for det lune Humor — saaledes som det er hændt os andre, at maatte briste i Latter over en saa kolossal Ensidighed. Hovedsagen er imidlertid, at Forf. med Alvor og Grundighed har søgt at trænge tilbunds i Vagantpoesien og at se dens Ejendommelighed i Forhold til den samtidige Digtning paa Folkens Modersmaal. Sin litterære Omhu og sin Kyndighed i dette Emne viser han ogsaa i de rythmiske Gjengivelser af en stor Del af disse Digte, der udgøre Bogens anden Halvdel. I alt Fald om Størsteparten af Oversættelserne gælder, at de have faaet en flydende og velklingende dansk Form, hvor baade det yndefulde og det spottende kan komme til sin Ret; men der er paa den anden Side mange af Viserne, hvor man atter føler, hvor lidt Bøjelighed der findes i Dr. Moths Gemyt, ogsaa naar det gælder Opfattelsen af Formen, idet man savner baade det musikalske Pulsslag og den ejendommelige, tætsluttende, plastiske Skønhed ved Sprogformen, der netop er et Særkende for Digtene i deres latinske Stikkelse. Lærerige Oplysninger til Hjælp ved Sangenes Forstaaelse ere givne rundt om i Bogen. J. S.